

Očekivanja o brizi za starije roditelje iz perspektive starijih roditelja i odrasle djece: uloga privrženosti i filijalne zrelosti

Banov, Katarina

Supplement / Prilog

Publication year / Godina izdavanja: **2016**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:186:994564>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-06**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences - FHSSRI Repository](#)

10. PRILOZI

10.1. Skala očekivanja o brizi za starijeg roditelja – verzija za odraslu djecu

U nastavku je prikazana verzija Skale očekivanja o brizi za starijeg roditelja korištena na uzorku odrasle djece koja su upitnike ispunjavala o svom odnosu s majkom. Za ispitanike koji su odgovarali na upitnike u odnosu na svog oca primijenjena je paralelna forma s jedinom razlikom upotrebe riječi „otac“ umjesto „majka“.

UPUTA:

Drugi dio istraživanja ispituje očekivanje o Vašem ponašanju prema Vašoj majci u starijoj dobi. Navedene su različite tvrdnje o ponašanjima koja opisuju brigu djeteta za ostarjelog roditelja te Vas molimo da u skladu s njima procijenite kakva su Vaša očekivanja o brizi za Vašu majku. Molimo Vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i procijenite u kojoj se mjeri navedene tvrdnje odnose na Vas i Vaš sadašnji odnos s majkom, odnosno na mogući odnos u budućnosti, kada ona bude starija i kada se više neće moći potpuno samostalno brinuti o sebi.

	uopće se ne odnosi na mene	uglavnom se ne odnosi na mene	ni se odnosi ni se ne odnosi na mene	uglavnom se odnosi na mene	u potpunosti se odnosi na mene
Spreman/a sam u budućnosti savjetovati ili informirati svoju majku oko važnih životnih pitanja.	1	2	3	4	5
Za mene je važno da u posebnim prilikama budemo zajedno.	1	2	3	4	5
Ako me majka bude trebala, spreman/a sam prilagoditi svoje obiteljske obaveze.	1	2	3	4	5
Ako me majka bude trebala spreman/a sam prilagoditi svoje poslovne obaveze.	1	2	3	4	5
Ako moja majka bude imala financijskih poteškoća, spreman/a sam novčano pomoći.	1	2	3	4	5
Rado bih da moja majka i ja živimo zajedno.	1	2	3	4	5
Svojoj majci želim pružati redovitu pomoć u obavljanju kućanskih poslova.	1	2	3	4	5
Ako je to potrebno, spremna sam majci osigurati prijevoz.	1	2	3	4	5
Ako je to potrebno, spreman/a sam za svoju majku obavljati kupovinu.	1	2	3	4	5
Spreman/a sam svojoj majci pomoći u prihvaćanju promjena koje mu dolaze s godinama.	1	2	3	4	5
Smatram da bih trebao/la prihvatiti žrtvovanje osobne slobode radi pomoći svojoj majci.	1	2	3	4	5
Spreman/a sam redovito posjećivati svoju majku.	1	2	3	4	5
Spreman(a) sam svojoj majci biti emocionalna potpora pružanjem utjehe ili ohrabrenja	1	2	3	4	5

Sa svojom se majkom redovito čujem telefonom.	1	2	3	4	5
Namjeravam se družiti s majkom uz opuštajuće zajedničke aktivnosti (vrtlarjenje, televizija, šetnja,...)	1	2	3	4	5
Očekujem da ću biti uključen(a) u planiranje majčine buduće zdravstvene njege.	1	2	3	4	5
Ako moja majka bude imala fizičkih poteškoća, spreman/na sam pomoći oko njene osobne njege (oblačenje, kupanje,...)	1	2	3	4	5

Ako bude potrebno spreman/a sam svojoj majci: (moguće odabrati i više opcija)

- a) potražiti smještaj u domu
- b) angažirati stručnjaka za njegu u njegovoj kući/stanu
- c) osobno pružiti njegu u njegovoj kući/stanu
- d) osobno pružiti njegu u svojoj kući/stanu
- e) ništa od navedenog
- f) nešto drugo: _____
- g) nisam još razmišljao/la o tome

10.2. Saturacije čestica Skale očekivanja o brizi za starijeg roditelja u dvofaktorskoj strukturi

Sažetak rezultata eksploratorne faktorske analize Skale očekivanja o brizi o starijem roditelju matricom strukture i obrasca korelacije čestica s ukupnim rezultatom. Dvofaktorska struktura dobivena je samo na verziji Skale korištenoj na uzorku roditelja odrasle djece.

	Matrica obrasca				
	r_{it}	Faktor 1	Faktor 2	M	sd
1. Volio/voljela bih da me moje dijete redovito zove telefonom.	0,53	0,77	0,07	4,13	1,21
2. Očekujem da se moje dijete uključi u planiranje moje buduće zdravstvene njege.	0,75	0,57	-0,40	3,63	1,35
3. Očekujem od svog djeteta da me povremeno posjeti.	0,40	0,75	0,21	4,44	0,97
4. Nadam se da će mi moje dijete pomoći u prihvaćanju promjena koje mi dolaze s godinama.	0,59	0,55	-0,21	3,99	1,22
5. Ako budem imao/la fizičkih poteškoća nadam se da će mi moje dijete pomoći oko osobne njege (oblačenje, kupanje,...)	0,59	0,50	-0,25	3,60	1,45
6. Ako budem imao/la financijskih poteškoća, nadam se da će mi moje dijete novčano pomoći.	0,56	0,44	-0,27	3,25	1,54
7. Očekujem od svog djeteta da me savjetuje ili informira oko važnih životnih pitanja	0,53	0,45	-0,23	3,67	1,30
8. Vrlo mi je važna emocionalna potpora (poput utjehe ili ohrabrenja) mog djeteta.	0,30	0,58	0,17	4,37	0,98
9. Za mene je važno da u posebnim prilikama budemo zajedno.	0,36	0,46	0	4,41	-0,95
10. Rado bih da se u budućnosti družimo uz opuštajuće zajedničke aktivnosti (vrtlarjenje, televizija, šetnja,...)	0,45	0,39	-0,17	3,61	1,43
11. Ako bude potrebno više se brinuti o meni, želim da moje dijete prilagodi vlastite obiteljske obveze	0,63	0,09	-0,73	3,09	1,41
12. Od svog sina/kćeri želim redovitu pomoć u obavljanju kućanskih poslova.	0,48	-0,01	-0,76	2,23	1,36

13. Smatram da bi moje dijete trebalo prihvatiti žrtvovanje osobne slobode radi pomoći svom roditelju.	0,43	-0,09	-0,67	2,46	1,43
14. U slučaju potrebe, želim da moje dijete prilagodi svoje poslovne obveze.	0,47	-0,03	-0,64	2,65	1,40
15. Nadam se da će moje dijete obavljati kupovinu za mene.	0,61	0,29	-0,49	3,37	1,51
16. Rado bih da moje dijete i ja živimo zajedno.	0,50	0,1	-0,55	2,52	1,55
17. Po potrebi, očekujem da će mi moje dijete osigurati prijevoz.	0,52	0,32	-0,33	3,61	1,43

10.3. Skale zadovoljstva životom, odnosom djecom i odnosom s partnerom

Molimo procijenite stupanj Vašeg zadovoljstva sljedećim aspektima zaokruživanjem jednog broja:

Koliko ste trenutno zadovoljni svojim životom?

1 2 3 4 5 6 7

uopće nisam zadovoljan/na

u potpunosti sam zadovoljan/na

Koliko ste zadovoljni odnosom sa svojom djecom?

1 2 3 4 5 6 7

uopće nisam zadovoljan/na

u potpunosti sam zadovoljan/na

Koliko ste zadovoljni odnos sa svojim bračnim partnerom?

(Ako je moguće odgovoriti)

1 2 3 4 5 6 7

uopće nisam zadovoljan/na

u potpunosti sam zadovoljan/na

10.4. Prikazi demografskih i podataka o međugeneracijskoj solidarnosti dvaju uzoraka

Tablica 12. Odgovori ispitanika na pitanja samoprocjene afektivne (bliskosti odnosa) i konsenzualne solidarnosti (sličnosti stavova) prema Silverstein i Bengston (1997)

	Raspon	Djeca		Roditelji	
		M	sd	M	sd
Procjena bliskosti odnosa roditelja i djece	1-3	2,42	0,63	2,54	0,57
Procjena sličnosti stavova	1-4	2,69	0,91	2,82	0,89

Tablica 13. Prikaz demografskih obilježja ispitanika u uzorku odrasle djece i roditelja

	Odrasla djeca		Roditelji	
	N	%	N	%
Nisu roditelji	46	19,4		
Roditelji su	191	80,6		
Red rođenja odraslog djeteta				
Prvorodeni	122	51,7	65	45,5
Drugorođeni	80	33,9	46	32,2
Treće ili četvrto dijete svojih roditelja	34	14,4	17	11,9
Radni status ispitanika				
Nezaposlen	45	19	1	0,7
Zaposlen	186	78,5	11	7,7
U mirovini	6	2,5	131	91,6
Roditelj/dijete trenutno stanuje				
U svojoj kući/stanu	180	76,3	110	77,5
U kući/stanu s odraslim djetetom	46	19,5	27	19
Drugdje	10	4,2	5	3,5
Roditelj živi unutar jednog sata vožnje				
Da	178	84,4	74	58,7
Ne	33	15,6	52	41,3

Tablica 14. Postotak odgovora ispitanika na pitanja samoprocjene asocijacijske solidarnosti (učestalost kontakta) prema Silverstein i Bengston (1997)

	Kontakt telefonom		Kontakt uživo	
	Djeca	Roditelji	Djeca	Roditelji
Svaki dan	36,5	30,4%	32,0	28,5
Skoro svaki dan	24	35,2	15,4	17,5
Tjedno	19,7	20,8	28,5	22,6
Nekoliko puta mjesečno	8,7	4,8	8,8	13,1
Jednom mjesečno	2,9	5,6	7	5,1
Rjeđe	8,2	3,2	8,3	13,2